

tânăra coregrafă dovedește în egală măsură că are capacitatea de a elabora un discurs coregrafic plin de substanță, revelat printr-o prezență scenică autentică.

Creația lui Paul Dunca, *We Went with These Bodies as far as We Could* ne anunța o concepție originală dar, din păcate, ca în multe alte cazuri, între ceea ce citim în programul de sală și ce vedem pe scenă se află un decalaj considerabil. *We Went with These Bodies as far as We Could* se află în stadiul de *work in progress* situat pe prima treaptă și nu putem decât să sperăm că ideea de fond, care este foarte ofertantă, își va găsi drumul spre o materializare adecvată.

Prin *Europe in Motion*, s-a făcut primăvară doar cu două flori, sădite de Andreea Novac și Mihaela Dancs. Acum rămâne să ne mai întrebăm de ce scena dansului contemporan din Occident nu ne-a trimis într-un astfel de festival produse artistice care să reprezinte o provocare pentru noi, care să ne prilejuiască posibilitatea de a evalua realist locul în care ne aflăm actualmente în contextul coregrafic internațional.

Dansul și paradoxul diamantului

Poate părea ciudat că vom începe cronică unui spectacol de teatru-dans începe cu observații din sfera unei științe precum chimia. Diamantul este un alotrop al carbonului, este extrem de dur și, în același timp, casant, este slab conducător de căldură, dar se formează în inima vulcanilor... Și contrastele pot continua...

În recentul spectacol al Naționalului timișorean, **Remember**, diamantul este un simbol fundamental. El este o componentă suprarrealistă, dar este și punctul de osmoză al elementelor regizorale. Introducerea unui diamant uriaș ca obiect central al decorului reprezintă concomitent materializarea și armonizarea tuturor contrastelor prin prisma cărora Răzvan Mazilu alege să ne redea nuvela lui Mateiu Caragiale.

Pentru a descifra până la capăt paradoxul diamantului, paradigmă a spectacolului, trebuie să ne oprim asupra altor simboluri cheie din spectacol (nu am pretenția că le epuizez. Am făcut, de fapt, o selecție din acest puzzle de metafore în mișcare pe care se fondează *Remember*). Toate aceste elemente sunt integrate unei substanțe dramaturgice eficient modelate de Răzvan Mazilu pe muzica lui Richard Wagner, care susține, prin vigoare și forță sugestivă, toate elementele spectacolului.

„Albastrul“

Întâlnirea dintre „domnul M“ (Ion Rizea) și *Aubrey de Vere* (Răzvan Mazilu) stă sub semnul misterului emanat, pe de o parte, de ocultarea biografiei lui Aubrey și, pe de altă parte, de categoriile estetice fundamentale ale universului specific *dandysmului*... Albastrul este fondul cromatic al poveștii. Straie albastre, apă albastră, machiaj albastru, sânge albastru țâșnind din seringi în proiecțiile în care Aubrey ne este prezentat ca subiect experimental integrat fizic unui întreg instrumental medical... „Se spune că frica e albastră“... (un gând al domnului M care nu este verbalizat în dramatizarea semnată de Răzvan Mazilu, dar care se impune ca o „magmă“ a întregului spectacol)...

Albastrul are o funcție duală în *Remember*: este factor estetizant și catalizator ontologic al celor două biografii, este simbol al orizontului eliberator al artei sau tentacul al fricii care pune stăpânire pe întreaga lume din *Remember*...

Oglinda

Narcis este un arhetip asumat de orice dandy... Deși lumea este privită ca fenomen estetic în concepția filosofică aferentă *dandysmului*, universului *dandy* îi este specifică o anumită lipsă de transcendență dată fundamentarea lumii interioare în reflexul propriei imagini. *Dandysmul* este, dintr-un anumit punct de vedere un platonism răsturnat. Dacă idealismul platonician propovăduiește fundamentarea realității într-o substanță transcendentă, *dandysmul* fundamentează lumea în reflexul în oglindă al propriei imagini estetizate la maximum. Oglinda nu putea lipsi din lumea narcisică a lui Aubrey de Vere. Deși aflăm că are preocupări oculte, adică tendința de a găsi cheile lumii într-o realitate de dincolo de ea, deși este un personaj cu înclinații metafizice, Aubrey nu contenește să rătăcească într-un labirint de oglinzi populat cu propriile reflexe (o altă proiecție de mare rafinament, realizată de Dionisis Christofilogiannis): cădere în sine specifică lumii unui *dandy* care găsește în imaginea sa din oglindă calea spre o formă de seducție bazată pe iluzia supremă a frumuseții. Oglinda este și ea, ca și „albastrul”, ca orice alt simbol din spectacol, un element-cheie cu funcție duală: este un principiu metafizic răsturnat, dar și o promisiune de regăsire a eului căutat în labirintul de imagini...

Răzvan MAZILU

„Lebăda neagră“

Probabil cea mai puternică imagine a spectacolului este cea a lui Răzvan Mazilu în *tutu* negru, pe poante și în cârje. Realmente interesant, mai ales la nivelul limbajului coregrafic, este jocul dintre principiul masculin și cel feminin, al cărui câmp de luptă este personalitatea marcată de taină a lui Aubrey. Dacă în ipostaza sa fizic-masculină expresivitatea lui Aubrey frizează feminitatea, imaginea lebedei negre nu păstrează, paradoxal, nicio tendință feminină. Coregrafia acestui moment este virilă, iar estetica de tip dandy este trecută în negativul ei. Nu este vorba de o urăire intenționată, ci de o contrapunctare a imaginii clasice a frumuseții dandy, ca un element necesar în alchimia finală a poveștii. Asumarea acestei identități are o dublă funcție: pe de o parte ne conduce, pe calea dansului, către o sinteză a elementelor contradictorii din universul lui Aubrey de Vere. Pe de altă parte, este o modalitate inteligent aleasă de Răzvan Mazilu de a-și regândi mijloacele de expresie prin prisma unui univers pe care, de altfel, el l-a impus în peisajul nostru cultural. Este un mod de a regândi corpul care dansează printr-un set de principii estetice care contrapunctează perfecțiunea formală ce fundamentează *dandysmul*.

Spitalul

Spitalul e o formă de carceră, un spațiu de penitență a corpului. Imaginea cârjelor pe care se sprijină lebăda neagră conduce la ideea de neputință locomotorie, de limită a corpului care închide aspirațiile lăuntrice. În conjuncție cu această ipostază, proiecțiile în care Aubrey este prezentat, într-un spital, în scene care induc ideea de mutilare fizică, au și ele funcția de a contrabalansa estetica dandysmului. Dar, pentru eliberare, pentru saltul final în ideea salvatoare, este necesară coborârea în infernul unor limite aparent de netrecut. Există, în aceste proiecții, un element al estetismului impecabil în care viețuia Aubrey: o măsută rococo, pe care este înșirat amenințător instrumentarul medical...

Diamantul

Am ajuns la elementul-cheie al spectacolului, diamantul, care poate fi „citit” ca un fel de *alter ego* al lui Aubrey: răceala lui Aubrey își are rădăcinile în adâncurile de foc ale misterului și dorinței de cunoaștere, întocmai cum frumusețea de gheață a diamantului germinează în adâncul vulcanilor. Aubrey își este autosuficient în sensul că el este cel care își rafinează și își reconstruiește propria imagine... Și știm că diamantul nu poate fi lustruit decât cu propria pulbere...

Aubrey îi încredințează o misiune domnului M, de dincolo de taina propriei morți: un instrument de scris rupt din substanța diamantului (acesta este un demers hermeneutic al lui Răzvan Mazilu, care rezolvă, astfel, la nivel conceptual, misterul întâlnirii celor doi...). În final, îl vedem pe Aubrey intrând în inima diamantului. Personajul care încredințează o misiune legată fundamental de cuvânt, de rostire, ajunge să se autoconțină printr-un discurs nonverbal. Diamantul poate sugera, în acest spectacol, atât barca lui Caron cât și un vehicul al eliberării lăuntrice, cum de altfel viața și moartea, ca toate contrariile din *Remember*, coexistă și converg spre o alchimie necesară aflării sensului.

Teatrul Național din Timișoara – Remember. Spectacol de teatru-dans realizat după nuvela lui Mateiu Caragiale. Cu: Răzvan Mazilu și Ion Rizea. Regia și coregrafia: Răzvan Mazilu. Costume: Răzvan Mazilu. Proiecții video și decoruri: Dionisis Christofilogiannis. Sound design: Vlaicu Golcea. Data premierei: 8 martie 2009.